

Biruințele și bunătatea lui David **- 2 Samuel 8:1-10:19 -**

Capitolul 8 ne prezintă războaiele și biruințele avute de David. În cap.7, am semnalat deja că mai multe traduceri folosesc timpul viitor pentru versetele 9b-11. În cap. 8 autorul ne-ar prezenta deci, pe de o parte credințioșii lui David de a împlini planul lui Dumnezeu, iar pe de altă credințioșii lui Dumnezeu față de promisiunile făcute lui David. David dorea să zidească o casă Domnului. Domnul nu este de acord cu acest lucru, ci îi descoperă lui David că responsabilitatea lui este să biruiască pe vrăjmașii lui Israel și să dea odihnă lui Israel ca să nu mai fie tulburat ca mai înainte de toți vecinii lui. David se smerește în fața voii Domnului, renunța la dorința sa de a zidi o casă Domnului și continuă ofensiva asupra vrăjmașilor lui Israel.

David a purtat multe războaie. Acesta a fost modul în care el l-a slujit pe Domnul și în prin care a întărit împărăția lui Israel. David a fost cu adevărat un om al sângelui. Războaiele duse de David în cap.8 sunt războaie drepte. El purta războaiele Domnului. Pe de o parte cucerește teritoriul promis de Domnul lui Israel, iar pe de altă parte smerește pe vrăjmașii lui Israel care multă vreme au făcut mult rău poporului lui Dumnezeu. Dacă suntem atenți la teritoriile menționate de autor, ne dăm seama că, prin David, Israel a împlinit mandatul primit de Iosua, și anume acela de a cuceri țara promisă. Iată, în sfârșit, după patru sute de ani, se împlinește promisiunea pe care a făcut-o Dumnezeu lui Avraam. Versetul trei pune în lumină acest lucru: „*David a bătut pe Hadadezer, fiul lui Rehob, împăratul din Toba, când s-a dus să își așeze iarăși stăpânirea peste râul Eufrat.*” Ce căuta David la Eufrat? El nu căuta nimic altceva decât să împlinească promisiunea lui Dumnezeu făcută lui Avraam: „*În ziua aceea, Domnul a făcut un legământ cu Avram și i-a zis: „Seminței tale dau țara aceasta, de la râul Egiptului până la râul cel mare Eufrat...”* (Gen.15:18). David nu era purtat de o dorință idolatră de a-și extinde teritoriile și stăpânirea. El era eliberat de dorința de putere, dar rămânea fidel planurilor Domnului.

Capitolul 8 pare un capitol simplu în care sunt înșiruite victoriile lui David, dar el marchează o ascensiune fără precedent a poporului Israel, împlinirea mandatului primit de Iosua și împlinirea promisiunii făcute de Domnul lui Avraam. David este Unsul, cea sămânță a lui Avraam, prin care se împlinește promisiunea lui Dumnezeu. David devine un simbol al judecății și dreptății divine. El aduce pe de o parte judecata lui Dumnezeu asupra vrăjmașilor Domnului și asupra vrăjmașilor lui Israel, iar pe de altă parte aduce ordinea și dreptatea în Israel.

Toate acestea creionează de fapt un tipar mesianic. Dacă prima parte din viața lui David este un tipar mesianic pentru prima venire a lui Mesia, a doua parte din viața lui David prefigurează a doua venire a lui Mesia. În prima parte a vieții lui David nu ripostează, ci răspunde cu bine la rău. El este prigonit și Domnul îngăduie să fie prigonit. Dar după ce

Domnul îl înalță ca împărat, același David împlinește judecata lui Dumnezeu pe pământ. Paralele cu lucrarea lui Isus Hristos sunt cât se poate de clare. Din această pricină, Dumnezeu a ales ca Mesia să fie fiul lui David, și ca David să fie marea prefigurare a lui Mesia. Profetiile despre Mesia din Vechiul testament par a se contrazice. Uneori, Mesia este prezentat ca un vlăstar slab care suferă și este respins de popor. Alteori, același Mesia este plin de glorie și aduce judecata și dreptatea pe pământ. Viața lui David ne ajută să dezlegăm acest mister. Profetiile vorbesc despre același Mesia dar în două momente diferite ale lucrării Lui. La fel ca David, el va fi mai întâi respins și prigonit. Dar apoi, Domnul îl va înălța nespus de mult și-L va răzbuna. El însuși va fi agentul răzbunării și dreptății lui Dumnezeu.

Astfel, capitolul 8 este extrem de important pentru a înțelege natura domniei lui David și de ce David este numit un om al sângelui. Capitolul 8 menționează de două ori: „*Domnul ocrotea pe David oriunde se ducea.*” Autorul subliniază pe de o parte credințioșia lui Dumnezeu față de David, iar pe de altă parte că Domnul era sursa succeselor lui David. Autorul parcă vrea ca cititorul să nu uite că Domnul era în spatele biruințelor lui David. De asemenea, autorul subliniază și faptul că David a rămas smerit și în ascultare de Domnul. În Legea din Deuteronom pentru împărat se preciza ca împăratul să nu aibă mulți cai (putere militară), multe soții (simbolul alianțelor politice) și multe bogății (putere economică). David a avut mai multe soții, dar dacă îl comparăm cu Solomon sau cu alți împărați, putem spune că nu a încălcat condiția din Deuteronom. Capitolul 8 accentuează faptul că David a respectat și celelalte două porunci din legea pentru împărat. Versetul 4 ne prezintă cum David a tăiat vinele cailor din prada de război și a păstrat doar o sută. Era un act de mare neînțelepciune pentru vremea respectivă. Cailor erau extrem de valoroși în luptă. Și David își păstrează așa de puțini cai? David însă este credincios Legii lui Dumnezeu. Versetul 11 ne stârnește din nou admirația pentru inima lui David: „*Împăratul David le-a închinat (vasele de aur...) Domnului, cum închinase și argintul și aurul luat de la toate neamurile pe care le biruise...*”. David refuză bogăția, și închină tot aurul Domnului. El deja pregătește construirea unei case mărețe pentru Domnul și recunoaște înaintea tuturor că Domnul merită tată gloria și cinstea pentru biruințele sale.

Legea din Deuteronom 17 avea rolul de a proteja inima împăratului și de a o păstra dependentă de Domnul. David rămâne dependent de Dumnezeu. Inima sa nu își pune încrederea nici în puterea militară, nici în alianțe politice, nici în bogății. Inima sa rămâne alipită de Domnul. Începem să înțelegem din ce în ce mai bine de ce David a fost numit de Domnul un om după inima Sa.

Capitolul 8 începe cu expresia „*după aceea*”. Este important să interpretăm cap. 8 din perspectiva cap.7. În cap.7 David are dorința să zidească o casă Domnului. Domnul nu este de acord cu acest lucru și-i descoperă planul măreț al Domnului cu Israel, precum și rolul lui în acest plan: să zdrobească pe vrăjmașii lui Israel și să întărească astfel împărăția. Asta și face David în cap.8. El își înțelege locul în planul lui Dumnezeu, îl acceptă și își îndeplinește cu perseverență slujba. În cap.8, David este și un exemplu de perseverență. El nu obosește să poarte războaiele Domnului. Saul a reușit să păstreze anumite teritorii, dar nu a reușit să se extindă, să lărgească granițele Israelului conform poruncilor din Lege. Saul a purtat bătălii false. Saul s-a lăsat focalizat de David, pe care îl vedea ca un concurent și a o amenințare, și

în loc să dezvolte împărăția, el a fost preocupat să îl îndepărteze pe David și să-și păstreze tronul cu orice preț. David însă poartă războaiele Domnului și, prin el, se împlinește promisiunea făcută de Dumnezeu lui Avraam. De multe ori locul nostru în planul lui Dumnezeu nu se potrivește cu visele și dorințele noastre. Ce vom face? Ne vom răzvrăti și vom tânji mereu spre ceea ce am visat cu atâta dor, sau vom accepta ca David planul lui Dumnezeu cu viața noastră, fiind deplin încredințați că El a păstrat ce este mai bun pentru noi. Vom persevera ca David în împlinirea lucrării pe care ne-a dat-o Dumnezeu sau vom privi mereu spre visele noastre neîmplinite?

Capitolele 9 și 10 reprezintă un mare mister pentru mine. Cap. 1-8 ne prezintă ascensiunea ameiitoare a lui David, și cum în acest proces, el rămâne smerit și este preocupat de glorificarea Numelui lui Dumnezeu și de împlinirea planurilor Lui. Cap. 11 ne prezintă căderea lui David și apoi în cap. 12-20 ne sunt prezentate consecințele căderii lui David, precum și procesul reabilitării lui. Dar între aceste două mari secțiuni: **înălțarea lui David** (1-8) și **căderea și reabilitarea lui David** (11-20), autorul inserează două capitole mister. Cap. 9 pune în lumină bunătatea lui David față de Mefiboșet, iar cap. 10 ne descrie bătălia cu Amoniții. Care este rolul lor? Fac ele parte din secțiunea cu înălțarea lui David, sau pregătesc secțiunea cu căderea lui David? Nu știm deocamdată. Vom analiza pe rând cele două capitole, și apoi vom încerca să identificăm rolul lor în narațiune.

În cap. 9 strălucește bunătatea lui David față de urmașii lui Saul și credințioșia sa față de propriile promisiuni. Cei mai mulți împărați distrugau toată casa fostului împărat pentru a elimina pericolul unei revolte și vreunei revendicări a tronului din partea urmașilor fostului împărat. Orice urmaș reprezenta o reală amenințare. Oricând, în momente de criză din domnia sa, acel urmaș putea organiza o revoltă, sau poporul disperat își putea întoarce inima spre el. David nu se teme de astfel de lucruri. În primul rând, inima lui nu îi era lipită de tron, și în al doilea rând, el își punea încrederea în Dumnezeu, că El îi va proteja împărăția. David se comportă cu bunătate față de urmașii lui Saul și Ionatan. El îi jurase lui Saul că nu-i va nimici sămânța, și jurase și lui Ionatan că nu-și va îndepărta niciodată bunătatea de la casa lui. Versetul 1 din cap.9 ne arată că David era preocupat de împlinirea promisiunii față de Ionatan. El nu nimicește pe nici unul din urmașii lui Saul. Dar el îi jurase lui Ionatan mai mult de atât, jurase că se va comporta cu **bunătate** față de fiii lui. David folosește chiar aceste cuvinte: „*Nu mai este nimeni din casa lui Saul ca să mă port cu el cu o bunătate ca bunătatea lui Dumnezeu?*”. Apoi, David află de Mefiboșet, fiul olog al lui Ionatan. Fiind olog, Mefiboet nu putea munci. David îi oferă pământuri și slujitori pentru a-i oferi siguranță materială. Ba mai mult David îi face un loc la masa lui. Mefiboșet s-a temut probabil la început, iar apoi când a văzut oferta lui David s-a simțit nevrednic: „*Cine este robul tău ca să te uiți la un câine mort ca mine?*”. Tabloul este tulburător de frumos. Din pricina răului făcut de Saul lui David, Mefiboșet avea motive întemeiate să se teamă când a fost chemat de David. Dar surpriză: David nu doar că nu-i face rău, dar îi face un măreț și neașteptat bine! Mefiboșet se îndoia de propria sa valoare din pricina deficienței fizice pe care o avea. Se putea considera pedepsit sau uitat de Dumnezeu. Dar David îi arată că este prețios înaintea sa: David îl umple de bogății și-i dă onoarea să șadă la masa împăratului. Orice împărat ținea la imagine și la ideea de reprezentativitate. Lui David nu îi era rușine să mănânce cu Mefiboșet

la masă. Gestul lui David poate fi văzut ca un embrion al mișcării mondial de ajutorare și valorizare a persoanelor cu diferite deficiențe. Cultura în care trăim este sensibilizată într-o oarecare măsură la aceste problematici. Dar în timpul lui David astfel de persoane nu valorau mare lucru, căci nici nu puteau munci, nici nu puteau lupta, și mai erau și suspectate de păcate ascunse pentru care au fost pedepsite sau uitate de Dumnezeu. David înfruntă din nou spiritul vremii și ia o decizie șocantă de a-l aduce pe Mefiboșet la masa lui.

Est dificil să nu facem o paralelă între bunătatea lui David față de Mefiboșet și bunătatea lui Dumnezeu față de noi. Suntem ca Mefiboșet, mutilați de păcate și cu frica pedepsei în inima noastră. Dumnezeu Își trimite Fiul. Noi ne apropiem de El cu teama judecății și cu un sentiment profund de non-valoare. Dar surpriză Fiul nu ne pedepsește, ci a venit să ne dea mai mult decât am putut visa. El este plin de har și de daruri pentru noi și ne înalță ca pe niște fii de împărați. Suntem chemați în cercul cel mai apropiat al marelui Împărat. Bunătatea Sa ne copleșește și prin harul Lui începem să înțelegem cât de valoroși suntem în ciuda neputințelor și infirmităților noastre spirituale. Oare această paralelă este doar speculativă sau a fost premeditată de Cel care a inspirat Scriptura?

Pentru a putea răspunde la această întrebare trebuie mai întâi să observăm când anume ia David această inițiativă: Ni se spune că Mefiboșet avea un fiu mic pe nume Mica. Ne aducem aminte de 2 Sam.4:4, când autorul precizează că Mefiboșet avea ani când a sosit vremea morții lui Saul. Dacă Mefiboșet avea în cap.9 un fiu mic, înseamnă că el avea cel puțin 25 de ani, și deci David avea cel puțin 50 de ani, adică trecuseră 13 ani de când era împărat peste tot Israelul. Oare uitase David 13 ani de promisiunea făcută lui Ionatan? Cu siguranță că nu, dar acum David descoperise noi fațete ale bunătății lui Dumnezeu. El dorește să-i arate o bunătate ca bunătatea lui Dumnezeu. În acești peste 13 ani, David a fost, mereu și mereu surprins de bunătatea lui Dumnezeu care a depășit orice așteptări și orice limite ale imaginației. La fel cum a primit enorm de la Domnul prin harul Lui, el vrea să dăruiască enorm celor din jur nepunând în discuție problema meritelor. David dorește să oglindească bunătatea și harul lui Dumnezeu și reușește! Cap.9 vine să echilibreze imaginea pe care ne-am putea să o facem despre David din cap.8. În cap. 8 vedem doar un om al sângelui, un agent al judecății divine, și deci ne putem imagine o persoană crudă și nemiloasă. Cap. 9, ni-l prezintă pe același David într-o cu totul altă ipostază. El este acum agentul bunătății și harului divin. Se pare că rolul cap. 9 este acela de a ne oferi un profil complet și echilibrat al lui David. El nu este doar un judecător, și unul nemilos, ci el este și plin de bunătate și îndurare. Se pare că următorul cap, cap. 10 are același rol. Cap.10 ne descrie o bătălie pe care autorul o menționează în cap. 8. În cap. 8, autorul ne prezintă doar victoria lui David și numărul de vrăjmași omorâți. În cap. 10 în schimb, autorul ne prezintă mai multe detalii despre această bătălie. Și surpriză: poate nu chiar așa cum ne-am imaginat, și anume omul sângelui David, pornind războiul împotriva amoniților și sirienilor. Nu, ci David vrea să arate bunăvoință noului împărat amonit și trimite soli să-l mângâie pentru moartea tatălui său, și care își exprimase bunăvoința față de David. Dar iată că noul împărat amonit umilește trimișii lui David și provoacă pe Israel la război. Tot el aduce pe Sirieni împotriva lui Israel, și după ce Israel îi învinge, sirienii se regroupează pentru un nou război. Iată că cei care au început războiul au fost amoniții și sirienii. David nu a făcut decât să răspundă cu demnitate și inima

neînfricată la provocarea făcută de vrăjmașii Domnului. David a arătat bunătate față de Amon, dar când bunătatea sa a fost călcată în picioare, acesta a adus judecata lui Dumnezeu asupra amoniților. Cap. 10 ne ajută să înțelegem ce fel de vecini avea Israel și cum au izbucnit războaiele cu aceștia și de ce au fost ele necesare. David nu a fost un împărat crud și fără milă, care a căutat ceartă cu țările vecine sau a purtat războaie nedrepte de dragul supremației.

Astfel, cap. 9 și 10 au rolul de a completa și explica profilul războinicului David prezentat în cap. 8. David oglindește în mod echilibrat caracterul lui Dumnezeu. Dumnezeu este și dreptate și îndurare, și sfințenie și milă. O cunoaștere corectă a lui Dumnezeu înseamnă tocmai înțelegerea echilibrului și armonii dintre dreptatea sa și îndurarea Sa. David est deopotrivă agentul judecării lui Dumnezeu, cât și agentul îndurării Lui. El oglindește echilibrul din caracterul lui Dumnezeu. Și poate face acest lucru tocmai datorită unei relații apropiate cu Domnul și a unei cunoașteri profunde a lui Dumnezeu.

Dacă a doua parte din cartea 1 Samuel insistă pe pregătirea și modelarea unui lider, prima parte din 2 Samuel ne prezintă liderul în acțiune, dacă vreți, fișa postului unui lider în poporul lui Dumnezeu. Astfel, în primele patru capitole înțelegem funcția de model a unui lider. Un lider este în primul rând un model care poate aduce vindecare în inima poporului. Liderul are impact în primul rând prin ceea ce este și apoi prin ceea ce face. Pentru a putea fi un model cu impact asupra poporului Domnului un lider trebuie înălțat de Domnul. Dar această înălțare generează alte trei responsabilități ale unui lider (vezi cap.5-7):

- Să vegheze asupra inimii lui să nu se îngâmfe.
- Să vegheze asupra inimii poporului să nu-l idolatrizeze.
- Să nu cadă în capcana de a sprijini carul lui Dumnezeu și să nu uite niciodată că el este doar un om, și că Domnul este Dumnezeu.

Apoi, în cap.8-10, autorul ni-l creionează pe David ca cel care și-a înțeles și acceptat rolul în planul lui Dumnezeu și ca cel care oglindește echilibrat frumusețea caracterului divin. David a înțeles că rolul lui în marele plan a lui Dumnezeu era finalizarea cuceririi țării promise și întărirea împărăției lui Israel prin smerirea vrăjmașilor dimprejur. El a fost credincios acestui mandat și a renunțat la propriile idei sau planuri ca de exemplu zidirea unei case Domnului. Dar în împlinirea acestui mandat el a rămas smerit și dependent de Domnul și nu și-a uitat principala sa funcție, și anume aceea de a oglindi frumusețea Domnului înaintea poporului. Este important să observăm că primele 10 capitole nu reprezintă neapărat o cronologie exactă și nu descriu doar evenimente ce au avut loc înainte de păcatul cu Bat-Șeba. În cap. 5, atunci când autorul ne prezintă înălțarea lui David pomenește de nașterea lui Solomon (care a avut loc după păcatul cu Bat-Șeba) și de alianța cu Tirul, care conform datelor istoric a avut loc în ultimii 9 ani de domnie ai lui David. Apoi în cap. 7:1 David

pomenește de casa sa de cedru despre care cap. 5 ne spune că a fost construită după alianța cu Tirul. Dacă este vorba despre aceeași casă, atunci înțelegem că legământul davidic s-a încheiat la sfârșitul domniei lui David chiar mult timp după păcatul cu Bat-Șeba. Ba mai mult, expresiile traduse de Cornilescu cu „după aceea”, în alte traduceri sunt traduse cu „în trecerea vremurilor.” Aceste observații aduc o nouă lumină asupra cărții 2 Samuel. Se pare că în prima parte 1-10 autorul vrea să înalțe înaintea noastră succesele și reușitele lui David și lucrurile bune pe care le putem învăța de la el. El face acest lucru selectând evenimente din întreaga domnie a lui David și rupându-le în funcție de anumite teme. Apoi, în a doua parte a cărții autorul se focalizează pe greșelile și necazurile domniei lui David. Și pentru aceasta, la fel, selectează evenimente din întreaga sa domnie prezentându-le nu neapărat în ordine cronologică.

Din primele două capitole înțelegem ce are de făcut un lider. El este chemat să fie un model pentru popor și să își împlinească cu credincioșie slujba sa specifică în planul lui Dumnezeu. Deci, mai întâi liderul trebuie să fie un model pentru popor: aceasta este marea sa responsabilitate. Pentru aceasta trebuie să aibă o relație profundă cu Domnul și să își înțeleagă și responsabilitățile de persoană publică. Domnul îl va trece prin tot felul de contexte pentru ca nestematele zidite în ascuns în inima sa să poată străluci cu putere în ochii poporului. El trebuie să își asume acest rol și să se implice activ și creativ în această sarcină. Deci liderul are impact mai întâi prin ceea ce este el. Dar liderul are și ceva concret de făcut. El are impact și prin ceea ce face. El trebuie să își înțeleagă rolul specific și lucrarea sa specifică în marele plan al lui Dumnezeu și să dovedească credincioșie și perseverență față de acestea. David a înțeles chemarea sa de a cuceri țara promisă și a condus poporul spre împlinirea acestui mandat. El a acceptat că nu zidirea unei case Domnului este chemarea lui. Deci, adevăratul lider este un model pentru popor, identifică faza prezentă din planul lui Dumnezeu și conduce cu entuziasm și curaj poporul spre împlinirea cu credincioșie a acestei faze. În dinamica acestui proces în care este model pentru popor și conducător în împlinirea unei lucrări specifice din planul lui Dumnezeu, liderul nu trebuie să uite o clipă să vegheze asupra inimii lui să nu se îngâmfe, asupra inimii poporului să nu-l idolatrizeze și din nou asupra inimii lui pentru a nu intra în spiritul lui Uza și anume acela de a sprijini chivotul lui Dumnezeu.